Bestuurlijke samenvatting

Jaarrekening 2018 Gemeenschappelijke regeling OGZ Amstelland

Voorwoord

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering

Milieu en Gezondheid

Hygiëne & Inspectie

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet)

Forensische geneeskunde

Financiën

Colofon

Photo by Anna Samoylova on Unsplash

Inhoud

Voorwoord	5
Jeugdgezondheidszorg	6
Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering	11
Milieu en Gezondheid	12
Hygiëne en Inspectie	13
Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet)	15
Forensische Geneeskunde	17
Financiën	19
Colofon	20

Photo by Helloquence on Unsplash

Voorwoord

In 2018 zijn een aantal zaken in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) OGZ Amstelland vernieuwd. Zo is in april een nieuw Productenboek vastgesteld, waarin de taken zijn opgenomen die binnen de GR worden uitgevoerd. Na de gemeenteraadsverkiezingen is een nieuw bestuur samengesteld, bestaande uit leden van de nieuwe colleges van de deelnemende gemeenten. Het bestuur bestaat uit de volgende leden:

Naam	Functie	Gemeente
De heer Marijn van Ballegooijen	Voorzitter	Amstelveen
Mevrouw Wilma Alink-Scheltema	Lid	Aalsmeer
De heer Jeroen Klaasse	Lid	Diemen
Mevrouw Barbara de Reijke	Lid	Ouder-Amstel
Mevrouw Ria Zijlstra	Lid	Uithoorn

Ook is in 2018 gestart met het opstellen van een nieuw Basispakket Jeugdgezondheidszorg, dat in februari 2019 door het bestuur is vastgesteld.

De overige ontwikkelingen in 2018 kunt u per thema terugvinden in deze bestuurlijke samenvatting. Mocht u behoefte hebben aan verdieping op bepaalde onderwerpen, dan kunt u uiteraard de gehele jaarrekening raadplegen.

Jeugdgezondheidszorg

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) werkt vanuit de visie dat alle kinderen het recht hebben om gezond, veilig en kansrijk op te groeien. Jeugdgezondheidszorgprofessionals (JGZ-professionals) dragen daaraan bij door problemen of risico's zo vroeg mogelijk te signaleren zodat actie kan worden ondernomen. Hierbij dient het concept van positieve gezondheid als uitgangspunt. Er wordt een beroep gedaan op veerkracht en zelfregie waarbij de klant, ouders en met name kinderen, centraal staan. Waar nodig ondersteunt de JGZ ouders en kinderen hun veerkracht te vergroten. Een brede blik op gezondheid en een multidisciplinaire samenwerking met onze partners zoals de jeugdhulpverlening, de wijkteams en het onderwijs zijn cruciaal om werken aan positieve gezondheid vorm te geven. Immers, gezondheid en welbevinden zijn onlosmakelijk verbonden met participatie, zingeving en kwaliteit van leven.

De kerntaken van het basispakket Jeugdgezondheidszorg zijn:

- systematisch volgen van de lichamelijke, psychosociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren;
- beoordelen van de ontwikkeling in relatie tot de sociale, pedagogische en fysieke omgeving van de kinderen en jongeren en het gezin waarin ze opgroeien;
- tijdig signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen;
- geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding, individueel of in groepen;
- gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders en jongeren;
- ontzorgen en normaliseren door het geven van voorlichting, advies en ondersteuning;
- beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en direct de juiste zorg of hulp erbij halen;
- samenwerken met professionals uit onderwijs, eerste en tweede lijn, en de wijkteams.

Bereik kinderen

JGZ streeft naar een permanent hoog bereik van kinderen en hun ouders. Net als voorgaande jaren is de streefwaarde voor het bereik van 0- en 3-jarigen gesteld op 95% en voor 5-, 10-, 14- en 16-jarigen op 90%.

Het gemiddeld bereik van 0-jarigen was 99,6% en van 3-jarigen was 94,5%. Het bereik van 3-jarigen is iets onder de norm van 95%. Op twee bureaus had JGZ te maken met langdurig ziekteverzuim waardoor de drie- jarigen later opgeroepen zijn. Inmiddels zijn de achterstanden begin 2019 ingelopen.
Dit is in de cijfers van 2018 alleen niet zichtbaar. Dit geldt ook voor de 10 jarigen.
Daar zijn de achterstanden weggewerkt in Diemen, Aalsmeer en Amstelveen.

Het bereik van 91% in Duivendrecht van de 0-jarigen heeft te maken met de populatie ouders die daar woont. Zij zijn minder bekend met de JGZ.

0-4 jarigen per gemeente	0 jaar	1 jaar	2 jaar	3 jaar	Totaal
Aalsmeer	264	261	277	304	1.106
Amstelveen	798	949	1.109	1.070	3.926
Diemen	326	343	392	410	1.471
Ouder-Amstel	78	74	92	112	356
Uithoorn	271	250	308	313	1.142
Totaal	**1.737**	**1.877**	**2.178**	**2.209**	**8.001**

Aantal leerlingen 4-19 onder zorg	Totaal
Aantal kinderen PO	17.451
Aantal kinderen SBO en SVO	635
Aantal kinderen VO	9.445
Totaal aantal Leerlingen onder zorg	**27.531**

Locatie	0 jaar	3 jaar	5 jaar**	10 jaar**	14 jaar**	16 jaar**
Aalsmeer	100%	97%	97%	79%	94%	91%
Amstelveen Westwijk	100%	95%	94%	85%	97%	93%
Amstelveen Bourgondische Laan	100%	95%				
Diemen	99%	92%	96%	83%		
Duivendrecht*	91%	92%	97%	98%		
Ouderkerk a/d Amstel*	99%	95%	96%	96%		
Uithoorn	100%	91%	95%	95%	94%	96%
Totaal Amstelland	**100%**	**94%**	**95%**	**86%**	**96%**	**93%**

* Omdat Duivendrecht geen JGZ-locatie heeft, is op aanvraag van de gemeente Ouder-Amstel het bereik van 0- en 3-jarigen voor de plaatsen Duivendrecht en Ouderkerk a/d Amstel berekend op basis van de woonplaats (postcode) van het kind. Voor de andere gemeenten/plaatsen is het bereik berekend op basis van dossierlocatie.

** Bereik van 5-, 10-, 14- en 16-jarigen is berekend op basis van de begeleidende JGZ-locatie horende bij de schoollocatie van een leerling

Meningokokkenvaccinatie

Vanwege een toenemend aantal ziektegevallen door een besmetting met meningokokken W is landelijk vanaf 1 mei 2018 de MenC vaccinatie voor kinderen van 14 maanden vervangen door een MenACWY vaccinatie, die beschermt tegen meningokokken typen A, C, W en Y. In augustus 2018 heeft de Minister van Volksgezondheid besloten tot een massavaccinatie van jongerentussen de 14 en 18 jaar. Vanwege de beperkte beschikbaarheid van het vaccin gebeurt dit in meerdere etappes. Afgelopen jaar is gestart met het vaccineren van 14 jarigen tegen de meningokokken ACWY. De campagne is uitgevoerd in de Emergohal en bij voetbalclub de Legmeervogels. Opkomst was respectievelijk 89,5% en 89,7%.

Landelijk Professioneel Kader

In 2018 is gewerkt aan de voorbereiding van het werken conform het Landelijk Professioneel Kader (LPK). Het LPK biedt handvatten aan de JGZ-professional om flexibel invulling te geven aan het Basispakket JGZ. De JGZ kan hierdoor beter aansluiten op de behoeften en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders en biedt hiermee zorg op maat. Samen met ouders, kinderen en jongeren kijkt de JGZ-professional naar wat nodig is en op welke manier. Deze manier van werken betreft een verandering in de werkwijze van alle professionals die rondom de publieke zorg voor jeugd werken. Niet alleen voor de jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen en assistenten betekent de implementatie van het LPK een verandering van denk- en werkwijze, maar ook voor de ondersteunende diensten. In januari 2019 wordt gestart met het vorm geven van het LPK door specifieke onderdelen per team uit te werken.

Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering

De afdeling Epidemiologie, Gezondheidsbevordering en Zorginnovatie (EGZ) van de GGD meet onder andere de staat van de gezondheid van de bevolking in Amsterdam en de Amstelland gemeenten. De onderzoeksresultaten worden meegenomen in het gezondheidsbeleid en toegepast bij gezondheidsbevordering en zorginnovatie (tevens verzorgd door deze afdeling). Hierbij kan gedacht worden aan het bevorderen van een gezonde leefstijl, een gezonde school of een gezonde wijk.

Jeugdgezondheidsmonitor

Jaarlijks worden door de GGD Amsterdam gegevens verzameld ten behoeve van de preventieve gezondheidsonderzoeken (PGO) door de Jeugdgezondheidszorg. De monitor gegevens worden jaarlijks gepubliceerd op Gezondheid in Beeld (GIB), de interactieve website van de GGD Amsterdam.

Gezondheid in Beeld 65+

In juli 2018 is de factsheet 'Gezondheid in Beeld, 65-plussers in de regio Amstelland' verschenen. Deze rapportage brengt de gezondheid van zelfstandig wonende 65-plussers in de regio Amstelland uitgebreid in beeld. De gegevens zijn afkomstig uit de Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen 2016; in totaal deden 3.461 65-plussers uit de regio mee aan het onderzoek (respons: 64%).

Gezondheidsbevordering

In het kader van gezondheidsbevordering voert de GGD het programma 'de Gezonde School' uit op scholen in het voortgezet onderwijs. Met 9 scholen voor voortgezet onderwijs in de Amstelland Gemeenten zijn Gezonde School gesprekken gevoerd, op basis van het Schoolgezondheidsprofiel.
Onderwerpen die in dit kader aan de orde komen zijn:

- Genotmiddelen
- Relaties en seksualiteit
- Voeding en Bewegen

Ook externe partijen als Trimbos, Brijder en MEE doen mee aan deze bijeenkomsten.

Milieu en Gezondheid

De doelstelling van het team Milieu en Gezondheid is het voorkomen of verminderen van negatieve gezondheidseffecten en het bevorderen van positieve gezondheidseffecten als gevolg van milieufactoren bij mensen in het verzorgingsgebied. Het gaat daarbij om verschillende factoren zoals lucht, bodem, geluid, hitte, binnenmilieu, elektromagnetische velden, biologische factoren, chemische stoffen en ziekteclusters. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende taken:

- signaleren van ongewenste situaties;
- voorlichting en risicocommunicatie;
- behandelen van meldingen van burgers;
- adviseren aan de gemeente.

Daarnaast verricht het team Milieu en Gezondheid, al dan niet in samenwerking met wetenschappelijke instituten, onderzoek op het gebied van milieu en gezondheid.

Een belangrijke ontwikkeling in 2018 is het werken aan de relatie van gezondheid met ruimtelijke ordening en de vele activiteiten rondom de Omgevingswet. Verschillende medewerkers hebben hieraan bijgedragen, niet alleen lokaal, maar ook landelijk. Er zijn kernwaarden opgesteld vanuit de GGD die bruikbaar zijn voor een omgevingsvisie/omgevingsplan van gemeenten. Hierover is verschillende malen geadviseerd in 2018 naar de Amstelland gemeenten. Een kwartiermaker heeft gewerkt aan het opzetten van een structuur voor dit onderwerp binnen de GGD. Ook was er dit jaar weer aandacht voor geluid, luchtkwaliteit in het algemeen, Schiphol en houtrook en bodem.

Andere onderwerpen in 2018 waren bijvoorbeeld het hitteplan, het GGD rampenopvangplan (GROP) en de website.
Voor het hitteplan is onder andere nieuw materiaal ontwikkeld, zowel algemeen poster/flyer materiaal als materiaal voor (hardloop) evenementen.
Het rampenopvangplan van de GGD (GROP) is wettelijk vereist en noodzakelijk om te garanderen dat de GGD voldoende capaciteit heeft en er goede afstemming is om incidenten goed af te handelen. Milieu & Gezondheid is een van de vier processen van het GROP (naast infectieziekten, onderzoek na rampen en psychosociale hulpverlening). Het GROP is verschillende malen beoefend, dit wordt elk jaar gedaan.
De website is op verschillende onderwerpen aangepast. We merken dat de website een belangrijke informatiebron is en vaak hoog scoort op google. Het websitebezoek is afgelopen jaren gestaag omhoog gegaan. Daarom is het van belang dat de informatie op de site goed leesbaar is, up to date en gemakkelijk te lezen via een smartphone. Hieraan is gewerkt in 2018, en dit zal doorlopend gebeuren.

	Aalsmeer	Amstelveen	Ouder-Amstel	Uithoorn	Diemen	Totaal
Aantal meldingen	3	25	1	5	10	44
Aantal adviezen/voorlichting	4	14	4	5	5	32
Totaal	**7**	**39**	**5**	**10**	**15**	**76**

Hygiëne en Inspectie

Het team Hygiëne en Inspectie heeft twee taken:

- Toezicht op kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus, gastouders, maatschappelijke ondersteuningsvoorzieningen (zoals dagbesteding, ambulante ondersteuning, hulp bij huishouden etc.) en tatoeage- en piercingstudio's.
- Advies in het kader van de Wet publieke gezondheid om de hygiëne en infectiepreventie bij diverse instellingen en collectieve voorzieningen te verbeteren.

Alle kinderdagverblijven, buitenschoolse op- vang en gastouderbureaus worden minimaal jaarlijks geïnspecteerd. Van de gastouders is in 2018 10% geïnspecteerd. In de Wet kinderopvang is het toezicht belegd bij de GGD en de handhaving bij de gemeente. De Inspectie Kinderopvang adviseert naar aanleiding van een inspectie aan de gemeente om al dan niet handhavend op te treden. Nadat de handhavingsbesluiten door de gemeente zijn genomen, controleert de GGD of de overtredingen zijn hersteld in een nader onderzoek.

De tweede taak van het team Hygiëne & Inspectie in het kader van de Wet publieke gezondheid is in 2018 actief opgepakt. Gemeenten zijn op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) verantwoordelijk voor de uitvoering van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg. Om de verspreiding van infectieziekten te beperken én te voorkomen, zijn maatregelen op het gebied van hygiëne en infectiepreventie (technische hygiënezorg) noodzakelijk (Wpg, art. 2, lid 2f). De Amstelland gemeenten hebben in 2018 € 45.000 beschikbaar gesteld om een pilot Technische Hygiënezorg te starten. In het kader van deze pilot zijn alle collectieve voorzieningen in de gemeenten in kaart gebracht en per voorzieningensoort is een risico-inschatting gemaakt. Naar aanleiding van deze risico-inschatting zijn hygiënescans op locatie uitgevoerd. Bij een hygiënescan worden de specifieke risico's van een bepaalde locatie in beeld gebracht. Nog niet alle hygiënescans zijn uitgevoerd. In 2019 volgt de 2e helft van de locaties.
Het resultaat is dat elke gemeente een goed beeld heeft van de aanwezige collectieve voorzieningen én de risico's op het gebied van hygiëne en infectiepreventie per (type) voorziening. De GGD adviseert zo nodig aan de locaties om specifieke interventies uit te voeren om de hygiëne en infectiepreventie te verbeteren. De pilot wordt in 2019 geëvalueerd.

Verlenen van vergunningen tatoeëren en piercen

In 2018 hebben 12 van de 27 voorzieningen voor tatoeëren en piercing een nieuwe ver- gunning gekregen. Deze vergunning is weer drie jaar geldig. Hier zijn geen kosten voor de GR aan verbonden. De voorzieningen betalen zelf de kosten hiervoor.

ons

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet)

De afdeling Vangnet MGGZ (Vangnet) houdt zich bezig met personen die zich in een sociaal maatschappelijke crisis bevinden. Het gaat hierbij om mensen met psychiatrische en/of psychosociale problematiek die hulp nodig hebben doordat zij overlast veroorzaken en/ of hulpbehoevend zijn. De problematiek kan acuut zijn maar ook al lang bestaan. Deze OGGZ-cliënten mijden vaak zorg of hebben geen (adequate) hulpvraag. De reguliere hulpverlening kent de cliënt vaak niet, is de cliënt uit het oog verloren of is nog niet in staat een adequate behandeling te bieden. Intrinsiek aan het OGGZ-takenpakket is dat de interventies een hoog "crisis" gehalte hebben.
Meestal gaat het om chronische problemen en komen cliënten meerdere malen in beeld.

Vangnet kent een 24-uurs crisisdienst. Hier komen meldingen binnen van de politie en van de gemeentelijke meldpunten Zorg en Overlast. Tijdens kantooruren (openingsuren van gemeentelijke meldpunten) zijn de hulpverleners van Vangnet alleen actief in de gemeenten Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Aalsmeer en Amstelveen handelen eigen meldingen af. Buiten kantooruren zijn de hulpverleners van Vangnet in alle regiogemeenten actief.

GGD Amsterdam verzorgt in de hele regio Amstelland het Hygiënisch Woningtoezicht. Als bij vervuilde of verrommelde woningen sprake is van gevaar voor de omgeving of gevaar voor de publieke gezondheid

kunnen ambtenaren van het Hygiënisch Woningtoezicht op basis van de Woningwet en de Omgevingswet ingrijpen. In het ergste geval leidt dit tot ontruiming van woningen. Het aantal crisismeldingen in 2018 is ten opzichte van 2017 gedaald. Mogelijke oorzaken hiervan kunnen zijn o.a. de directe lijntussen de politie en de spoedeisende psychiatrie. Hierdoor is de inzet en betrokkenheid van de GGD minder noodzakelijk en mogelijk heeft de inzet van de lokale zorgnetwerken een preventieve invloed om crisissituaties terug te dringen en mogelijk te voorkomen.
Het aantal meldingen ondersteuning zorg en overlast (alleen DUO-gemeenten) vertoont een lichte daling in 2018, ten opzichte van 2016 en 2017. Deze afname heeft waarschijnlijk te maken met de lokale zorgnetwerken die meer werk tot zich nemen.
De totale indicatoren zien er per product over heel 2018 als volgt uit:

Vangnet Amstelland	2015	2016	2017	2018
Crisisdienst	246	246	265	182
Zorg & Overlast	288	187	120	116
Hygiënisch Woningtoezicht	33	45	81	44
Totaal	**567**	**478**	**466**	**342**

Uitgesplitst naar de Amstelland-gemeenten ziet de verdeling er als volgt uit:

Gemeente	Crisisdienst	Zorg & Overlast	HWT	Totaal
Aalsmeer	15	2	3	20
Amstelveen	61	8	21	90
Diemen	61	57	14	132
Ouder-Amstel	10	9	1	20
Uithoorn	35	40	5	80
Totaal	**182**	**116**	**44**	**342**

Zoals hierboven is vermeld, is de ondersteuning van de gemeentelijke meldpunten Zorg en Overlast (tijdens kantooruren) een plustaak die alleen door de gemeenten Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn wordt afgenomen. De meldpunten van Aalsmeer en Amstelveen hebben ondersteuning van eigen hulpverleners. In enkele gevallen (resp. 2 en 8 keer) is Vangnet tijdens kantooruren (i.e. buiten de crisisdienst) ingezet op meldingen uit Aalsmeer en Amstelveen.

Forensische Geneeskunde

De afdeling Forensische Geneeskunde regelt de inzet van onafhankelijke artsen en verpleegkundigen bij medisch onderzoek van overledenen, en slachtoffers en daders van zedendelicten en geweld. Ook leveren zij medische zorg aan arrestanten op de politiebureaus in de regiogemeenten.

Het team forensisch artsen

De forensisch artsen werken op het grensgebied tussen justitie en zorg. Zij verrichten 24/7 medische forensische taken zoals lijkschouwingen, onderzoek van slachtoffers en daders van geweld en zedendelicten, en bloedafnames in het kader van de Wet Middelengebruik in verkeer en de Wet Middelengebruik bij geweldsdelicten. De artsen werken veelal in opdracht van politie en justitie.
Daarnaast worden de forensisch artsen gevraagd voor medisch advies en/of contra-expertise (second opinion) door de rechtbank en wordt er medische zorg verleend aan arrestanten.

Het team forensisch verpleegkundigen

De forensisch verpleegkundigen brengen 2x per dag op vaste tijden bij de cellencomplexen van de politie alle voorkomende medische problemen in kaart, handelen deze af of dragen ze over aan de dienstdoende forensisch arts.

Daarnaast verzorgen de forensisch verpleegkundigen nazorg bij slachtoffers van zedendelicten. Dit houdt in dat de forensisch verpleegkundigen, nadat ze geassisteerd hebben bij het zedenonderzoek, de nazorg coördineren en het contact met het slachtoffer onderhouden gedurende de weken na het incident.
Sinds eind 2017 houden de forensisch verpleegkundigen een spreekuur voor slachtoffers van vrouwelijke genitale verminking (VGV) op de locatie OLVG West.

Inzet Lijkschouw	Lijkschouw	Euthanasie
Aalsmeer	13	13
Amstelveen	43	44
Diemen	13	13
Ouder Amstel	9	9
Uithoorn	7	7
Totaal Amstelland	**85**	**86**

Financiën

Het financieel resultaat over 2018 bedraagt € 253.418 positief en is als volgt opgebouwd:

GR OGZ Amstelland 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Afwijking 2018
Basistaken	5.337.271	5.161.076	176.195
Plustaken	87.605	66.316	21.289
Bedrijfsvoering	1.111.977	1.056.044	55.934
reserves	15.113	15.113	0
Subtotaal lasten	**6.551.967**	**6.298.549**	**253.418**

In 2018 heeft een actualisatie van de begroting plaatsgevonden. Daarbij is de oorspronkelijke begroting van met € 272.392 verhoogd naar €6.551.967. Bij het actualiseren van de begroting is de oorspronkelijke jaarbijdrage van de deelnemende gemeenten niet aangepast.

Resultaatbestemming

Het met de gemeenten na te verrekenen bedrag is € 3.845 voordelig. Daarnaast is de Algemene reserve aangevuld tot 10% (conform artikel 27 uit de Gemeenschappelijke Regeling), en is de reserve actualisatie 2018 vrijgevallen. Dat betekent dat er in totaal € 79.106 te verrekenen is met de deelnemende gemeenten.

Eigen vermogen

De algemene reserve eind 2018 bedraagt € 650.697. Dit is 10,3 % van de omzet van de GR OGZ Amstelland.

Colofon

Dit is een uitgave van
de Gemeenschappelijke
Regeling OGZ Amstelland
April 2019